

Từ Kyoto Đến Osaka

Nguyễn Quý Đại

Từ Tokyo 東京 đi Kyoto 京都市 513.6 km, giá Ticket là 13.600 yen (ca.100 €) tàu nhanh Shinkansen (Superexpresszüge) tốc độ 400 km/h nhưng chỉ chạy khoảng 280 - 320 km/h. Du khách xuống trạm cuối, mỗi toa có hai nhân viên mặc đồng phục đứng cúi đầu chào và sau đó xách dụng cụ lên tàu làm vệ sinh, lau chùi, hút bụi sạch sẽ khoảng 10 phút thì cho du khách tiếp tục hành trình, tàu đầy đủ tiện nghi có WiFi, mỗi toa tàu ghế ngồi theo hàng ngang là 3-2 (5 chỗ ngồi rộng rãi, khoảng 15 hàng dọc) chạy rất êm, khởi hành đúng giờ, thời gian đến Kyoto hơn 2 tiếng, chạy qua những đồng quê xanh tươi ruộng lúa, nông trại trồng rau trong nhà kính... nhà lợp ngói màu nâu khang trang, xa xa là đồi núi với sương mù. (Ở Âu Châu đi tàu lửa qua các làng quê phần lớn nhà lợp ngói đỏ, không có ruộng nước, nhưng có nhiều cánh đồng

rộng trồng bắp, lúa mì, củ cải, vườn nho, táo. vùng Bavaria trồng nhiều dây hopfen, lấy hoa để nấu bier... Các rừng thông xanh dù mùa đông băng giá)

Kyoto nằm trên đảo Honshu có diện tích 827,90 km² dân số 1.472.027 và mật độ khoảng 1778 người / km². Kyoto chữ Hán nghĩa là (Kinh Đô) có lịch sử hơn 1000 năm từ năm 794 đến năm 1869 thì Kinh đô cổ này dời về Tokyo (Đông Kinh), nhưng Kyoto vẫn được xem là vùng trung tâm chính trị, văn hóa, tôn giáo, là một trong những thành phố đẹp được bảo tồn lâu đời.

Kyoto nổi tiếng với nhiều ngôi chùa Phật giáo cổ kính, khu vườn thượng uyển, cung điện Hoàng gia, có 3 địa điểm đặc biệt liên quan đến Hoàng gia ở Kyoto, đó là cung điện Hoàng gia nơi ở của các vị Thiên hoàng trong nhiều thế kỷ, biệt thự Hoàng gia Katsura, một trong những công trình kiến trúc cầu kỳ nhất nước Nhật, và biệt thự Hoàng gia Shugaku-in, một trong những khu vườn rất đẹp. Đền Shinto và những ngôi nhà gỗ truyền thống, ngoài ra còn lưu giữ nếp sinh hoạt văn hóa lâu đời. Trong chiến tranh thế giới thứ hai, Kyoto cũng bị các cuộc không kích hư hại nặng nề, Kyoto có 11 quận là: Higashiyama-ku; Kamigyō-ku; Kita-ku; Minami-ku; Nakagyō-ku; Nishikyō-ku; Sakyō-ku; Shimogyō-ku; Ukyō-ku; Yamashina-ku. Có 14 ngôi đền và đền thờ Thần đạo. Năm 1994 được UNESCO công nhận là những Di sản thế giới, gồm các ngôi đền Kamo (Kami và Shimo), Kinkakuji, Kyō-ō-Gokokuji (Tō-ji), Kiyomizu-dera, Daigo-ji, Ninna-ji, Saihō-ji (Kokedera), Tenryū-ji, Rokuon-ji (Kinkaku-ji), Jishō-ji (Ginkaku-ji), Ryōan-ji, Hongan-ji, Kōzan-ji và lâu đài Nijo.

Kyoto kiến trúc xây dựng theo lối cổ điển, đường phố giống hình bàn cờ. Kyoto cao hơn mực nước biển 1000 m nên không bị ngập lụt, là trung tâm sản xuất áo kimono. Công nghiệp nặng sản xuất hàng điện tử, đây là nơi có trụ sở của các hãng: Nintendo, OMRON, Kyocera, và Murata Machinery. Hãng Wacoal lớn cũng hoạt động ở đây. Gồm 40 trường Đại học và Cao đẳng là một trong những trung tâm học thuật: 3 trường Đại học nổi tiếng lớn nhất là Đại học Doshisha, Đại học Kyoto và Đại học Ritsumeikan. Trong số đó, Đại học Kyoto được xem là một trong những đại học danh tiếng, nhiều người xuất thân trường này được giải Nobel và huy chương trong các lĩnh vực. (1)

Ga Kyoto lớn thứ nhì sau Tokyo, cao 15 tầng, bao gồm một trung tâm mua sắm lớn, khách sạn, rạp chiếu phim và siêu thị Isetan. Tuyến đường tàu nhanh Tōkaidō Shinkansen cũng như tất cả các tuyến đường tàu địa phương đều được kết nối tại đây.

Buổi tối đi dọc theo dòng sông Kamo-Shirakawa rất thơ mộng, đến khu phố Gion với nét đẹp của một Kyoto cổ kính, các Restaurant sang trọng, lồng đèn treo trước cửa ánh sáng mờ ảo, những hàng cây xanh gió mát, con đường của giới ăn, uống trà thưởng thức trình diễn văn hóa Maiko, nơi này những phụ nữ Nhật mặc kimono, các kiểu tóc được trang điểm cầu kỳ với lược và trâm, trang điểm khuôn mặt trắng

bạch mắt tô đậm cùng đôi môi đỏ rực, đi giày gỗ cao. Họ là Geisha và Maiko sống theo nét văn hóa độc đáo truyền thống Nhật. "kỹ nữ Nhật" đem niềm vui đến cho mọi người phục vụ nghệ thuật văn hóa lành mạnh có nhân phẩm như: thi ca, nhã nhạc, thư pháp, trà đạo, vũ múa có duyên dáng yêu kiều, chơi nhạc

cụ như: đàn Shamisen, đàn Koto. (Geisha không phải gái điếm mà chỉ là những người rót rượu và đàn hát trong các bữa tiệc được đào tạo có trường lớp, không được phép có mối quan hệ với bất kỳ người đàn ông nào khi họ đang hành nghề, khi kết hôn thì phải kết thúc sự nghiệp).

Khu phố cổ yên lặng không có một tiếng còi xe, thực khách ngồi quanh bàn, lò nướng với ánh lửa bập bùng. Món thịt bò Kobe hấp dẫn đến Nhật không thường thức món này thì thiếu sót, vì tò mò hương vị của nó như thế nào mà nhiều người đều muốn ăn, chúng tôi cũng thử một lần cho biết, Kobe Beef Steak 130 gram giá 21600 Yen # 169.96 €! Đi qua con đường này nhớ về phố Hội An trước 1975 vào ngày rằm trung thu đường phố cũng treo nhiều lồng đèn lung linh dưới ánh trăng vàng mát dịu. Hơn 300 năm trước người Nhật đã mang văn hóa của họ đến Hội An. Ngày nay phố Hội đời sống không còn yên tĩnh như xưa, vì nhiều du khách đến thăm, các tour không đồng từ Tàu sang rất ồn ào, thiếu văn hoá làm mất vẻ đẹp thanh lịch cổ kính xưa nay!

Khu chợ Nishiki Market ở Tokyo mở cửa đến 20 giờ. Vì thời tiết ở Nhật hay mưa nên tất cả các khu chợ bên trên đều có mái hình vòm cung, nếu du khách mua các mặt hàng như mỹ phẩm, thuốc bổ... trên 5000 Yen sẽ được miễn 8% hay 5% tiền thuế tiêu dùng (Tax free). Đối với các mặt hàng điện máy, điện tử, điện gia dụng... cần phải mua ít nhất trên 10.000 Yen để được giảm thuế. Áo quần phần lớn được sản xuất từ Việt Nam và Tàu. Hàng Outlet hạ giá một cái áo sơ mi đẹp của VN chỉ có 10\$, trong khi mua ở Sài Gòn trong tiệm sang phải trả 25€. Đời sống ở Nhật tuy đắt đỏ hơn nhưng không có gì là tuyệt đối. (ở Đức tiền thuế tiêu dùng thực phẩm 7% các món hàng khác 19%). Đến Kyoto phải đi đến các Đền, Chùa biết thêm về văn hóa và đời sống tâm linh của người Nhật. Đến các Đền, Chùa những con đường phía trước nhiều cửa hàng bán hàng lưu niệm, trà, cho thuê áo Kimono. Họ mời ăn thử các loại bánh kẹo, các món cải chua ăn thử một vòng. Ai thích thì mua người bán rất lịch sự trên môi luôn nở nụ cười.

Đền Fushimi Inari Taisha (伏見稲荷大社).

Khu thánh địa Fushimi Inari-taisha có diện tích khoảng 870.000m², phần lớn trồng cây tùng là nơi có một không gian thờ tự uy nghiêm, thành kính. Cũng như tất cả đền thờ Thần Inari khác, kiến trúc của đền Fushimi Inari-taisha bao gồm cổng đền chính (楼門/torii), cổng vào lâu các, chính điện (御本殿? go-honden). tham đạo (sando), bồn nước thanh tẩy (temizuya), nhà diễn kịch, Thần lạc (kagura), nhà dâng lễ vật (haiden), mỗi kiến trúc mang một nét đặc trưng riêng.

Mái lợp của đền là màu nâu sậm, màu rêu, rải rác trong sân là vô số các pho tượng con cáo bằng đá được tạc tỉ mỉ, nhiều hình dạng và kích cỡ khác nhau. Tượng con cáo ngậm chìa khoá trong miệng tại cổng chính của đền Fushimi Inari-taisha. Theo quan niệm của người Việt chúng ta con cáo bị đánh giá là con vật có tính gian trá và xảo quyệt nên thường gọi „con cáo già“, qua các truyện cổ tích cũng như phim hoạt hoạ đều châm biếm con cáo. Nhưng đối với người Nhật hình tượng con cáo biểu tượng cho sự linh hoạt, cần mẫn và thông minh... đó là lý do mà linh vật tượng con cáo trắng được chọn làm hóa thân của nữ thần Inari huyền thoại. Mỗi quốc gia có một thần tượng thờ cúng theo tín ngưỡng của

họ. Người Chiêm Thành ở miền Trung VN thờ thần Shiva còn được tạc dưới nhiều biểu tượng khác nữa, như: dưới hình thức cái phù linh Linga, một trụ đá tròn trên một cái đế dùng hứng nước phép khi hành lễ, là biểu tượng cho sức mạnh và sự sinh tồn của loài người, sự phối hợp giữa người đàn ông (Linga) với người phụ nữ (Yoni) – biểu tượng về sự thống nhất giữa Âm và Dương, tức là giữa Linga và Yoni nguyên lý của sự sinh tồn và phát triển.

Đường dẫn lên Đền là một con đường mòn, đi dưới cổng Torii (cổng là 2 cột gỗ lớn đỡ 2 thanh xà bên trên) khoảng 10.000 cổng sơn màu đỏ rực rỡ trải dọc con đường dài 4 km quanh co và dốc, đi tới đỉnh núi có hàng chục ngàn gò (塚? tsuka) để thờ phụng riêng... Số người lên trên đồi cao 233m rất ít, tùy theo sức khoẻ của mỗi người, đi lên mất khoảng 2 giờ chúng tôi cố gắng đi lên cho đến đỉnh có bản „top of the Mountain“ trước đền Ichinome (Kamisha Shinseki) trên bàn thờ cũng hai con cáo ngồi đối diện đeo khăn đỏ ở cổ, không nhang khói hoa lá, những vật phẩm cúng thần là những chiếc cổng torii nhỏ. Dọc theo các đường mòn là những ngôi đền nhỏ và nhiều cánh cổng torii màu đỏ son nằm rải rác, đi xuống lưng chừng đồi có nội điện (奥宮? okumiya). Có vài quán nước bán hàng lưu niệm cho du khách dừng chân.

Trong tín ngưỡng của Thần Đạo, chiếc cổng torii mang ý nghĩa tượng trưng cho mốc không gian chuyển tiếp giữa thế giới trần tục và cõi linh thiêng là cửa ngõ để đi vào thế giới của thần linh. Theo tục truyền người theo tín ngưỡng Inari và có ước nguyện mong thành sự thật thì phải đi qua hết những cánh cổng này. Cũng có thuyết giải thích rằng những cánh cổng lớn này là do những người theo tín ngưỡng Inari từ thời Edo cúng dường. Những chiếc cổng với màu đỏ đặc trưng cứ thế tăng lên, trở thành một nét đặc trưng của ngôi đền Fushimi Inari huyền thoại, về sự giao hòa giữa Thần đạo và Phật giáo tồn tại và phát triển theo thời gian.

Vị thần được thờ ở đền Fushimi-Inari-taisha là thần Inari-Daimyojin được tôn thờ là vị thần của Gạo và rượu Sake, nổi tiếng linh ứng đối với những lời cầu nguyện về kinh doanh thịnh vượng, mùa màng thu hoạch tốt. Cầu xin thần Inari-Daimyojin phù hộ gia đạo bình an, giao thông an toàn, thăng hoa trong nghệ thuật... Hàng năm có 2,7 triệu người đến cầu nguyện, họ mang nhiều cổng Torii nhỏ đặt ở đền để tạ ơn vì ước nguyện của họ thành sự thật.

Kinkaku-ji (kanji: 金閣寺, The Golden Pavilion)

Kim Các Tự, chùa Gác Vàng tên phổ thông của chùa Rokuon-ji (kanji: 鹿苑寺: Lộc Uyển Tự, chùa Vườn Nai) ở Kyoto. Năm 1393 thì ngôi chùa này được xây dựng để dùng làm nơi nghỉ cho tướng quân Yoshimitsu Ashikaga (1358- 1408). Nơi này không gian rất thanh tịnh, hòa hợp với thiên nhiên. Bao quanh Chùa là hồ nước lớn, xanh ngát và những hàng cây tùng được cắt tỉa đẹp đẽ. Xa xa nhìn từ chùa là những dãy núi chập trùng của chốn bồng lai tiên cảnh, sơn thủy hữu tình. Chúng ta viếng cảnh chùa này, tâm hồn

mình cũng trở nên trầm mặc. Đời sống kỹ nghệ, điện tử hiện đại của người Nhật luôn vội vã vì công việc, nhưng nơi này lại có một không gian tĩnh lặng hài hòa không vội vã, chùa Kinkakuji nổi bật với màu vàng lóng lánh, chùa mái cong và 3 tầng. Trên đỉnh chùa gắn con phượng hoàng đúc bằng vàng. Đây cũng là biểu tượng của tướng quân Yoshimitsu Ashikaga. Chùa không mở cửa nhưng du khách, cũng như học sinh tới viếng cảnh rất đông, du khách phải xếp hàng mua vé và chỉ có một lối vào và hướng ra một chiều.

Chùa kiến trúc 3 tầng, tầng 1 làm bằng thạch cao trắng, tầng 2 và 3 dát vàng, theo tài liệu trong chùa có tượng Bồ tát, tượng Phật và các vị quan trên thiên đình. Trong khuôn viên

chùa hướng đi ra có khu vực ném tiền xu cầu may, gần cổng ra có nhà The Sekka-tei Tea House và Fudo-do thờ Phật có từ thế kỷ thứ 9. Trước chánh điện có lư đồng lớn, khói nhang bay tỏa thơm ngát. Người Nhật dâng hương cầu mong cuộc sống thành công, hạnh phúc, phần đông du khách ăn mặc lịch sự phù hợp với nơi tôn kính thờ phượng.

Arashiyama Bamboo Grove 嵐山竹林

Đến rừng tre chúng ta phải đi qua cầu Togetsukyo còn được gọi là “Cầu vượt Mặt trăng”, cây cầu bằng gỗ này dài 155 mét để qua sông Katsura (桂川). Hai bên dòng sông là những vườn hoa đào xanh, mùa xuân thì hoa nở đẹp muôn màu, trên sông có nhiều thuyền nhỏ cho du khách đi dọc theo sông để nhìn mây trời đồi núi... Rừng tre với con đường mòn kéo dài khoảng 400m ở khu vực gần đền Nonomiya-jinja băng qua phía bắc của chùa Tenryu-ji rất nổi tiếng, là một trong những địa danh hấp dẫn Kyoto. Rừng tre Sagano thuộc quận Arashiyama, nên gọi là rừng tre Arashiyama. Theo tài liệu rừng tre Sagano có từ thời Heian

(794-1185), giới quý tộc chọn đây là nơi nghỉ dưỡng yên tĩnh. Trên khoảng diện tích rộng lớn, hàng triệu cây tre mọc thẳng tắp ánh sáng và bóng tối hai bên con đường nhỏ thanh bình. Đi qua hết rừng tre lên đồi là rừng tùng xanh tươi, đứng trên đồi có thể nhìn xuống thung lũng của dòng sông Katsura cũng như một phần của Kyoto.

Kumamoto Castle (熊本城 Kumamoto-jō)

Lâu đài Kumamoto 隈本 xây dựng 1469-1487 bởi dòng họ Kikuchi dưới sự chỉ đạo của Katō Kiyomasa. Năm 1661-1667 được phát triển được đổi cách viết Kumamoto từ 隈本

thành 熊本. Khi mới xây dựng, 2 gia tộc Kato và gia tộc Hosokawa chia nhau phân quyền cai quản lâu đài. Vòng quanh lâu đài có nhiều cây anh đào đủ loại. Khu vực công viên mở cửa cho du khách vào ban đêm khi mùa hoa anh đào đang nở rộ từ cuối tháng Ba đến đầu tháng tư. Điểm đặc biệt vào mùa này là các tòa nhà và cây sẽ được thắp sáng với đèn xung quanh trông rất lộng lẫy.

Lâu đài có chiều dài từ đông sang tây là 1,6 km, từ bắc tới nam là 1,2 km. Diện tích khoảng 980.000 m² (9 km chu vi tại thời điểm xây dựng) với 1 tháp chính, 49 tháp pháo, 18 Yagura và 29 cổng vào. Kumamoto còn gắn liền với những chiến tích lịch sử. Tiêu biểu vào năm 1868, lâu đài này trở thành đơn vị đồn trú chính của quân đội chính phủ ở Kyushu. Năm 1877, lâu đài bị Saigo tấn công, các khu căn cứ bị đốt cháy. Đến năm 1960, lâu đài được xây lại theo kiến trúc cũ bằng bê tông cốt thép. Bên trong có một bảo tàng tái hiện về quá trình xây dựng của lâu đài, nội thất được giữ lại nguyên vẹn như thuở ban đầu. Pháo đài bao gồm hai tòa tháp, một tháp chính sáu tầng cao 30,29 m và một tháp nhỏ hơn. Các vọng lâu được xây dựng rất phức tạp và vững chắc, tường đá cao 13,5 m chung quanh lâu đài là hồ nước rêu xanh.

Yasaka Shrine (八坂神社 Yasaka-jinja)

Đền Yasaka (八坂神社, Yasaka Jinja) tên gọi thời trước là Gion Shrine (祇園神社) là ngôi đền Shinto ở quận Gion, khu phố Higashiyama-ku. Đền Yasaka là một điểm đến nổi bật, cột kèo bằng gỗ sơn đỏ theo kỹ thuật 'mộng nêi đình gỗ, nghệ thuật điêu khắc kiến trúc rất cầu kỳ thẩm mỹ. Đền Gion hay Yasaka Jinja, Đền Yasaka đã có 1.350 năm tuổi và là nơi tôn vinh Lễ hội Gion hàng năm, theo phong tục truyền thống hấp dẫn và cầu may mắn cho mọi người. Viếng đền Yasaka, du khách qua cổng ra vào 2 tầng, tên Ro-

mon. Hai bên cổng có Thần Thiện và Ác trấn giữ. Qua khỏi cổng thấy con sư tử-chó bằng đá hấn bảo vệ cầu thang dẫn tới đền thờ, qua cổng chính vào khuôn viên Đền Yasaka là một sân khấu múa được trang trí lộng lẫy và thắp sáng với những ngọn đèn lồng đẹp tựa tranh vẽ. Có một máng rửa tay đặt bên cạnh sân khấu, muốn rửa tay ở máng này, hãy múc đầy một gáo nước và đổ một ít ra cả hai tay, sau đó lật gáo lên phía trước để phần nước còn lại chảy xuống rửa sạch tay cầm. Có những sợi dây rơm được bện với những dải giấy trắng ngoằn ngoèo, thể hiện ranh giới ngăn cách với chốn linh thiêng.

Đền chính điện có thùng phước sương. Nếu du khách muốn được phước lành thì ném các đồng xu vào thùng có tiếng kêu leng keng phải lay hai lay, vỗ tay hai tiếng, lay một lay nữa và cầu nguyện... Đền thần Yasaka cũng là địa điểm quyền năng về tình duyên lớn nhất ở Kyoto. Vị thần được thờ tại đền là thần vợ chồng "Susano no Mikoto" và "Kushinadahime no Mikoto". Họ là những vị thần rất hòa thuận, vì vậy mà ngôi đền này cũng trở thành địa điểm quyền năng về tình duyên nơi này có treo rất nhiều thẻ gỗ (Ema) hình trái tim thể hiện tình yêu. Nơi này còn bức tượng đá nổi tiếng trong thần thoại là Okuninushi no Mikoto đã cứu con thỏ bị thương, trong khuôn viên đền Yasaka còn có Đền Utsukushigozensha có "dòng nước làm đẹp" phun lên, người ta cho rằng "dòng nước này không chỉ mang lại sự khỏe khoắn cho làn da mà còn giúp làm đẹp từ bên trong tâm hồn.

Đây là ngôi đền thờ 3 nữ thần "Munakatsan Joshin". Trong số 3 nữ thần này, "Ichikishimahime no Mikoto" được cho là đặc biệt xinh đẹp là vị thần của sắc đẹp, nghệ thuật, tiền tài. Vào mùa xuân khi hoa anh đào nở rộ, công viên Maruyama gần ngôi đền, là một trong những địa điểm lý tưởng nhất trong thành phố để ngắm nhìn những cánh hoa màu hồng pha trắng tuyệt đẹp. Gần nơi này cũng có các ngôi Đền, Chùa Chion - In, Kenninji, Kiyomizu-dera Temple 清水寺, Shōren-in Monzeki Temple 青蓮院門跡, Kodaiji Temple 高台寺, Bishamon-do Temple 毘沙門堂門跡(紅葉) ... Đi qua các con phố nhỏ cũng thấy nhiều Đền thờ nhỏ màu nâu sậm hay đen, sân đền rất yên tĩnh.

Tokyo (Đông Kinh) thì thành phố cả ngày đêm sinh hoạt đông người sống động, ngược lại Kyoto (Kinh đô) thì yên tĩnh về đêm. Thành phố cổ trầm mặc với nét thanh lịch theo bản sắc riêng của nó, chúng tôi ở đây 6 ngày trời nắng đẹp chỉ có một chiều mưa, Hotel đều có dù cho khách sử dụng, vào các shopping có túi nylon cho khách bỏ dù vào, đi tự túc không vội và có thì giờ đi thăm các danh lam thắng cảnh, nhưng rất tiếc các nơi thờ phụng trên bia đá, trên cột, cửa đều viết chữ Nhật mình không hiểu là một thiếu sót lớn trong vấn đề nghiên cứu về văn hóa, theo truyền thống thờ Thần của người Nhật. Nhưng đến tận nơi chúng ta cảm nhận được cái đẹp cái văn minh của dân tộc Nhật.

Từ giả Kyoto đi tàu nhanh Shinkansen đến Shin-Osaka Station khoảng 12 phút tiền vé là 1420 yen, (100Yen = 0,79 €) còn các loại tàu khác giá rẻ nhưng thời gian đi lâu từ 30-50 phút. Từ ga Osaka kết nối với các tuyến tàu điện ngầm (Osaka Subway Midosuji Line) xe buýt thành phố các tuyến Hankyu, Hanshin, Keihan, Nankai, Kintetsu đi đến các khu vực trong thành phố. Enjoy Eco Card là loại vé có thể lên xuống thoải mái trong ngày các tuyến tàu điện ngầm, New Tram (Nanko Port Town), tất cả các tuyến xe buýt. Giá vé cho người lớn 800 Yen ngày thường, ngày cuối tuần có giá 600 Yen. Vé tàu 1 ngày trên „du thuyền Cruise" 3.300 Yen đi các chuyến thuyền trên sông chạy quanh thành phố.

Osaka là một đô thị sầm uất đứng thứ hai sau Tokyo. Osaka ảnh hưởng những nét sinh hoạt truyền thống của cố đô Kyoto và nét hiện đại của Tokyo. Những khu phố sầm uất trải rộng từ ga Namba (Minami). Đây là phố rất thu hút với khu Dotonbori nhiều cửa hàng ăn uống, khu vui chơi...khu Shinsaibashi là trung tâm văn hóa của giới trẻ, nơi đây có rất nhiều cửa hàng ăn uống như Okonomiyaki hay Takoyaki. Shinsaibashi là địa điểm mua sắm tiêu biểu ở Osaka. Các tòa nhà thời trang như Etoile Shinsaibashi, hay Shinsaibashi Parco, ngoài ra còn có rất nhiều cửa hàng thời trang khác từ Uniqlo, GAP...các thương hiệu nổi tiếng thế giới. Đặc biệt là các quán bar, club giải trí về đêm rất nhộn nhịp, du khách trẻ có thể thoải mái vui chơi đầu đêm.

Từ xa thấy tháp Tsutenkaku là đài quan sát cao 103m. Tiền vé lên tháp 500 Yen có thể quan sát toàn thành phố. Đặc sản "Tsutenkaku Parfait" các món bánh ngọt và các tiệm cafe thơm ngon. Shinsekai được gọi là biểu tượng của Osaka là địa điểm tập trung các quán ăn bình dân, các biển hiệu rực rỡ, du khách đến đây để ăn thử món Kushikatsu nổi tiếng. Taiyaki là chiếc bánh hình cá với nhiều hoa văn, bên trong là lớp nhân đa dạng với hương vị truyền thống đặc trưng chính là đậu đỏ rất nhiều du khách ưa thích. Món bánh cá này còn được sáng tạo bởi nhiều hương vị khác nhau, có cả nhân ngọt, nhân mặn hoặc cả kem lạnh. Chợ Kuromon chuyên về hải sản tươi và các cửa hàng rau quả, đồ khô...các món ăn

hấp dẫn Assorted Sashimi, Wagyu beef steak, Akamaru Shinaji, Kaiseki cuisine.

Lâu đài Osaka nằm trên khu đất rộng một km². Nó được xây trên hai bệ đá cao tựa vào hai vách tường đá dựng đứng, bao quanh bởi hai con hào. Kiến trúc lâu đài trung tâm có 5 tầng ở phía ngoài và 8 tầng ở phía trong, và được xây trên một tảng đá cao để bảo vệ người trong thành chống lại những kẻ tấn công dùng kiếm. Nền thành có diện tích 60.000 m². Năm 1583 được Toyotomi Hideyoshi xây dựng làm đại bản doanh và căn cứ chính của mình để kiểm soát vùng Tây Nhật Bản...Qua nhiều triều đại người đã ra đi, tường thành vẫn trơ gan cùng tuế nguyệt.

Cuộc hành trình dài từ Seoul-Tokyo- Kyoto-Osaka. Hằng ngày từ 9 giờ sáng đến 21 tối chúng tôi cố gắng đi xem danh lam thắng cảnh, di tích lịch sử, viếng các Đền Chùa, những ngày cuối ở Osaka thấm mệt, các ngón chân bị bong dù mang giày, vớ đi bộ loại tốt. Chúng tôi đi dạo phố uống cafe, mua quà cho ngày về vào tiệm mỹ phẩm Shiseido hỏi mua dầu thơm, được nhân viên giải thích có nhiều loại dầu nhãn hiệu là

Shiseido nhưng không sản xuất tại Nhật, nên phẩm chất kém, đúng vậy phải chọn mua mỹ phẩm „made in Japan“ chính hiệu có uy tín đúng tiêu chuẩn mùi thơm. Các loại: Fucoidan, rong biển và trà xanh không sợ hàng giả có hóa chất độc hại như ở Việt Nam. Những ngày ở Kyoto và Osaka chúng tôi không gặp người Việt Nam. Ở Tokyo rất nhiều người Việt Nam là sinh viên, lao động, thỉnh thoảng gặp các đoàn du lịch từ VN với hành trình 6 đêm 5 ngày mà đi đến 3 thành phố lớn (họ vừa đi vừa chạy cho hết ngày)! chứ „cưỡi ngựa xem hoa“ cũng hơi khó!

Dân số Nhật trên 127.078 401 triệu người, theo thống kê năm 2018. Nhật Bản từ xưa đến nay luôn được xem là một quốc gia sạch sẽ nhất trên thế giới. Sự sạch sẽ của Nhật Bản xuất phát từ yếu tố văn hóa. Nếu không tìm được thùng rác ngoài đường, người dân mang rác về nhà không vứt xuống đường. Mỗi khu vực có một hệ thống riêng, rác được phân thành loại đốt được bỏ vào các loại túi hay thùng (màu đỏ), không đốt được (màu xanh), giấy, nhựa, đồ hộp, các tông, xốp, chai nhựa, pin, kính vỡ, v.v (màu trắng). Toilette công cộng sạch sẽ không phải trả tiền, nhìn lại các

thành phố ở Việt Nam trên mọi nẻo đường đều là rác! Các gốc cây, bờ tường là nơi đi tiểu bốc mùi hôi thối.

Các phương tiện giao thông công cộng sạch an toàn, không sợ cướp giật, móc túi, thoải mái không chen lấn khi lên tàu mọi người phải xếp hai hàng. Môi trường ít bị ô nhiễm. Đời sống giáo dục của người Nhật rất văn minh lịch sự, từ trẻ cho đến người lớn tuổi, họ luôn yêu bảo vệ thiên nhiên và tôn trọng sinh hoạt về cộng đồng. Người Nhật thường cúi chào trước người khác thể hiện tinh thần biết trọng thị khiêm nhường. Xứ Nhật động đất nhưng kỹ thuật xây nhà cao tầng, cầu đường hết sức tuyệt vời, bảo đảm không sợ công trình bị rút ruột ăn bớt vật liệu, bởi vậy những trận động đất thường xảy ra không làm cho nước Nhật sụp đổ.

Chúng ta không mơ ước gì hơn là mong trong tương lai dân tộc Việt Nam dân trí được phát triển để có thể đưa đất nước văn minh và tiến bộ. Việt Nam có tài nguyên phong phú hơn Nhật, Nước Nhật bị bại trận đầu hàng trong thế chiến thứ II và bị ảnh hưởng thiên tai như: động đất sóng thần tàn phá làm nhiều nơi hoang tàn, đổ nát đói khổ nhưng họ không cướp giật, hôi quả. Họ kiên nhẫn xếp hàng nhận hàng cứu trợ và cúi đầu từ tốn cảm ơn. Với sức người và tinh thần lý tưởng quốc gia sự sống người Nhật đã hồi sinh. Sau thế chiến II dân tộc Nhật đã đứng dậy khôi phục quê hương của họ từ đổ nát hoang tàn để trở thành một cường quốc cũng giống như nước Đức. Sau Thế chiến II cũng bị chia đôi hai miền Đông-Tây. Phía Tây Đức theo chủ nghĩa tự do kinh tế phục hồi, công kỹ nghệ phát triển, từ năm 1972 Tây Đức tổ chức Thế vận Hội Munich đã trở thành cường quốc. Ngày 3 tháng 10 năm 1990 thống nhất Đông Tây trở thành một quốc gia giàu có nhất Âu Châu.

Nhìn lại dân tộc Việt Nam chiến tranh chấm dứt gần 43 năm, đời sống vẫn cứ chậm tiến và nghèo đói, lạc hậu, đạo đức, văn hóa suy đồi... Xã hội bị đát như vậy mong người Việt trong nước suy ngẫm. Tôi xa Việt Nam gần 40 năm lúc nào cũng tưởng nhớ về quê Mẹ...Ngậm ngùi đọc lại bài vịnh Bức Dư Đồ trong thi tập „Khối tình con của Tản Đà.

*Nọ bức dư đồ thử đứng coi
Sông sông núi núi khéo bìa cười!
Biết bao lúc mới công vờn vẽ
Sao đến bây giờ rách tả tơi?
Ấy trước ông cha mua để lại
Mà sau con cháu lấy làm chơi
Thôi thôi có trách chi đàn trẻ
Thôi để rồi ta sẽ liệu bồi*

Nguyễn Quý Đại

Tài liệu tham khảo

Explorer Kyoto. Tokyo...Guide

Wikipedia

1/ Những người nhận giải Nobel và các giải thưởng khác xuất thân từ

Universität Kyōto

Hideki Yukawa (1907–1981), Nobelpreis für Physik (1949)

Shinichirō Tomonaga (1906–1979), Nobelpreis für Physik (1965)

Kenichi Fukui (1918–1998), Nobelpreis für Chemie (1981)

Susumu Tonegawa (* 1939), Nobelpreis für Physiologie oder Medizin (1987)

Ryoji Noyori (* 1938), Nobelpreis für Chemie [3] (2001)

Heisuke Hironaka (* 1931), Mathematiker, Fields-Medaille (1970)

Shigefumi Mori (* 1951), Mathematiker, Fields-Medaille (1990)

Tetsunari Iida (* 1959), Nuklearingenieur und Politikberater

Otake Fumio (1900–1962), Sinologe und Übersetzer

Độc giả có thể tham khảo xem hình ảnh phong cảnh ở Nhật

<https://www.youtube.com/watch?v=n6CwzULoJdc>

Nishiki Market <https://bit.ly/2JgzcrC>

<https://www.alamy.com/stock-photo/shirakawa-minami-dori.html>

Fudodo temple <https://bit.ly/2z0PS1m>
Đền fushimi inari-taisha <https://bit.ly/2OTIAIU>
Rừng tre <https://bit.ly/2O6aDyt>
Lâu đài Kumamoto Castle <https://bit.ly/2D712WX>
Yasaka Shrine <https://bit.ly/2D3u2ix>
Lâu đài Osaka <https://bit.ly/2ENoave>
Osaka Food <https://matcha-jp.com/en/1852>